

Norrandstingen satsar hårt för att råda bot på läkarbristen

”Utbilda fler läkare i Umeå och satsa på forskning”

Ännu fler platser till läkarutbildningen i Umeå. ST-tjänster med forskningsinriktning vid de mindre sjukhusen. Det är landstingens recept för att råda bot på bristen på läkare i norra Sverige.

– Vi måste vara självförsörjande med läkare. Få flyttar hit från resten av landet, däremot är det många som försvinner efter utbildningen, resonerar Torbjörn Midunger, kanslidirektör vid Norrandstingens samverkansnämnd.

För bara ett år sedan ökade intaget till läkarutbildningen i Umeå från 122 till 132 elever per år. Men det räcker ändå inte, hävdar landstingen i norr, Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland.

Landstingen räknar med att de idag saknar totalt 250 specialisläkare i de fyra nordliga länen.

– När pensionsavgångarna ökar så hamnar vi i ett ännu sämre läge. Och nu börjar det fattas läkare även på andra håll i landet, så konkurrensen om läkarna hårdnar, säger Torbjörn Midunger.

Målet är att 130 läkare ska utexamineras från Umeå universitet varje år. Ungefär 160 platser behövs då har landstinget räknat ut och uppvakttat utbildningsministern om.

Men utökad grundutbildning är bara en av flera insatser för att klara regionens försörjning av läkare.

– ST-tjänster med forskningsinriktning är attraktiva och lockar yngre läkare, samtidigt som man stimulerar forskningen. Idag finns ett 30-tal ST-tjänster i landstingen med olika grad av forsk-

FOTO: STAFFAN JANNESSON

Studenterna på läkarlinjen i Umeå måste bli fler, anser landstingen i norr. Här får läkarstuderande Fredrik de Paulis hjälp av sjuksköterskan Kerstin Fessé att vaccinera en patient.

ning i sig, berättar Torbjörn Midunger.

Avsikten är inte att i förväg bestämma precis var ST-tjänsterna med forskningsinriktning ska placeras, utan att ta hänsyn till önskemålen hos dem som söker tjänsterna. Förhoppningen är att det ska gå att rekrytera läkare till dessa ST-tjänster inte bara till Universitetssjukhuset i Umeå, utan även till andra sjukhus i regionen och i primärvården.

Samverkansnämnden har dessutom rekommenderat landstingen att inrätta kliniska lektorat på sjukhusen och i primärvården. I Västerbotten finns redan

ett lektorat i medicinsk endokrinologi på länsdelssjukhuset Skellefteå lasarett. Och Norrbottens läns landsting har nyligen beslutat att sätta av 1,5 miljoner kronor till att inrätta 5–6 lektorat.

30 procent av tjänsterna i Norrbotten ska ägnas åt forskning och undervisning och läkarna ska vara knutna till den medicinska fakulteten i Umeå.

Ta hand om studenter viktigt

Tjänsterna utlyses dock inte i vanlig mening.

– Det handlar om läkare som är väldigt attraktiva för andra sjukhus i landet och som landstingen är angelägna att behålla, berättar Göran Westman, biträdande professor i allmänmedicin och prodekanus med ansvar för grundutbildningen vid medicinska fakulteten i Umeå.

Enligt honom är det angeläget att inrätta de nya lektoraten om landstingen ska klara av undervisning och handledning av medicine studerande på småsjukhusen i landstingen.

– År 2 000 är det meningen att studenterna placeras på mindre sjukhus under 5–7 veckor. Då måste det finnas en basorganisation för handledning och undervisning, menar Göran Westman.

I längden hjälper det ändå inte med olika sätt att locka nya läkare om dessa inte erbjuds en bra arbetsmiljö, menar samverkansnämnden.

Men det är ett svåröst problem.

– I Västernorrlands läns landsting inrättades 15 nya distriktsläkartjänster för att arbetsbördan skulle bli lättare. Men man fick bara en eller två sökande till dessa tjänster, berättar Torbjörn Midunger.

Anna Filipsson

”Fler elever ger sämre utbildning”

Att ha en av landets största läkarutbildningar på det minsta regionsjukhuset är helt orimligt. Det anser studenterna i Umeå själva.

– Vi är absolut emot en utökning av antalet platser, säger Fredrik Granholm, ordförande i Medicine studerandes förbund, MSF, i Umeå.

– Kvaliteten sjunker om det blir fler studenter. Det allvarligaste är att man får träffa färre patienter, säger han.

Redan idag är det för många studenter ute på klinikerna, anser Fredrik Granholm.

– Ibland är det sex kandidater på en avdelning. Det går inte att få bra handledning när man är så många.

– Man försöker lösa det med utplaceringar på mindre sjukhus, men det är en nödlösning. Ofta är man alltför många även på de mindre sjukhusen.

– Vissa saker lär man sig bara genom

övning, till exempel att sy eller intubera. År man för många så blir det för lite övning, konstaterar Fredrik Granholm.

Studenterna får medhåll av de utbildningsansvariga.

– Jag känner stor oro för läkarutbildningens kvalitet. På grund av befolkningsunderlaget är det redan idag svårt att ge en bra utbildning, säger Göran Westman, prodekanus på medicinska fakulteten i Umeå.